

Általános információk

Hungária Öko Garancia Kft.

Az **Austria Bio Garantie Holding GmbH** leánycégeként fő tevékenységünk az **ökológiai gazdálkodás**, a biotermékek **ellenőrzése és tanúsítása**, melyhez rendelkezünk az illetékes hatóság (jelenleg NÉBIH, korábban MgSzH, illetve FVM) elismerésével és a NAH akkreditációjával. Kódszámunk: **HU-ÖKO-02**

Kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerünknek, a legnagyobb osztrák, svájci és német ellenőrző és tanúsító szervezetekkel történő együttműködésnek köszönhetően ellenőrzési és tanúsítási rendszerünket a nemzetközi gyakorlattal harmóniában alakítjuk, és az "EU-BIO-tanúsításon" felül biztosítani tudjuk a legjelentősebb európai védjegyszervezeteknek (**BioSuisse, Demeter, BioAustria, Naturland, Bioland** stb.). E feltételrendszerek néhány pontban szigorúbbak az EU-rendeletek előírásainál, ezért ilyen minősítések igénye esetén mindig előzetesen vegye fel velünk a kapcsolatot, hogy időben tájékoztathassuk a vonatkozó követelményekről.

A fenti „bio–szolgáltatásainkon” kívül - részben **osztrák testvércégünkkel** együttműködésben - egyéb konvencionális minősítési rendszerek (**GlobalG.A.P., mélyalmos és szabad tartásból származó tojáseredet, GMO-mentes termék**, stb.) szerinti ellenőrzést és tanúsítást is vállalunk. Független tanúsító szervezetként - szívesen vállaljuk **privát védjegyprojekteket, minőségbiztosítási rendszerek** ellenőrzését és tanúsítását is. Több szolgáltatás egyidejű igénybevétele esetén nagyon kedvező, költség- és időtakarékos megoldásokat tudunk kínálni Partnereinknek!

A biotermékekkel kapcsolatos szabályozásokat tartalmazó **hazai és EU rendeletek** konszolidált (módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt) verziója honlapunkról (<http://www.okogarancia.hu/>) letölthető, de a legfontosabb követelményeket ingyenes tájékoztató anyagaink is tartalmazzák (honlapunkon szintén megtalálhatók). Tájékoztatóinkban igyekeztünk a legátláthatóbb módon – tevékenységi körönként – összefoglalni minden fontos tudnivalót.

Küldetésünk, hogy kedvező áron, megbízható, gyors és partnerbarát szolgáltatásainkkal segítsük az ellenőrzött termékek piacra jutását, és a verseny tisztaságának megőrzését, ezáltal erősítve a fogyasztók ellenőrzött termékekbe vetett bizalmát!

Miért érdemes minket választani?

- megbízható szakmai háttér,
- korrekt szerződési feltételek,
- kedvező és átlátható díjszabás,
- ingyenes információs anyagok,
- folyamatos elektronikus tájékoztatás,
- gyors és partnerbarát ügyintézés,
- kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszer,
- függetlenség, elhivatottság,
- fiatalos lendület, rugalmasság.

1. Az ökológiai gazdálkodás jogszabályi háttere

A Hungária Öko Garancia Kft. az ökológiai gazdálkodás ellenőrzését és tanúsítását alapvetően

- a **Tanács 834/2007/EK rendelete** az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről és módosításai,

- **a Bizottság 889/2008/EK rendelete** az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról és módosításai,
- **a Bizottság 1235/2008/EK rendelete** a 834/2007/EK tanácsi rendeletben az ökológiai termékek harmadik országból származó behozatalára előírt szabályozás végrehajtására vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról és módosításai,
- **A Hungária Öko Garancia Kft.** - a 834/2007/EK rendelet 42. cikke értelmében kialakított - **privát feltételrendszere ökológiai strucc-, nandu- és emutartásról** aktuális verziója,
- a **„34/2013. VM rendelet”** a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről” és módosításai

alapján végzi, mely a következő területekre terjed ki:

- mezőgazdasági termelés (növénytermesztés, kertészet, hajtás, szőlő és gyümölcsstermesztés, gombatermesztés, vadon termő növények gyűjtése, állattartás (beleértve a strucc-, emu- és nandutartást is), méhészet, tenyésztett víziállatok termelése: halastavi haltenyésztés);
- élelmiszer-feldolgozás (beleértve a borászatot);
- takarmány-feldolgozás;
- ökológiai termékek raktározása, forgalmazása (nagy- és kiskereskedelem);
- harmadik országokból történő import.

Mindazonáltal akkor is érdemes felvenni velünk a kapcsolatot, ha a fentiekől eltérő bio vagy konvencionális minősítésekre van szükségük, hiszen nemzetközi kapcsolatainknak köszönhetően nagy valószínűséggel teljesíteni tudjuk igényeiket. Kérjük azonban, hogy ezeket lehetőleg az ellenőrzési szezont megelőzően jelezzék felénk, hogy az ellenőrzés lebonyolítására minél költségkímélőbb megoldást választhassunk az Önök számára.

2. Bejelentkezés az ellenőrzési rendszerbe, az átállítás

Az érdeklődők részére összeállított információs csomagunk a következő dokumentumokat tartalmazza:

- ✗ tanúsítási szerződésünk két példányban és általános szerződési feltételek,
- ✗ érvényes díjszabásunk,
- ✗ általános tájékoztatónk (melyet most a kezében tart),
- ✗ a tevékenységi körnek megfelelő tájékoztatóink,
- ✗ a tevékenységi körnek megfelelő adatközlő lap és annak mellékletei (ADAT-sorozat),

Amennyiben igénybe kívánják venni szolgáltatásainkat, kitöltve és (cégszerűen) aláírva küldjék vissza címünkre a szerződést 2 példányban és a kitöltött adatközlő lapot mellékleteivel együtt.

A beérkezett dokumentumok alapján döntünk a kérelem elfogadásáról. (Kérelmet csak abban az esetben nem tudunk elfogadni, ha a megnevezett tevékenység nem tartozik a fenti rendeletek, vagy az egyéb nemzeti és privát feltételrendszerek hatálya alá, ha a bejelenteni kívánt tevékenység/ termőterület/ állatállomány más ökológiai gazdálkodást tanúsító szervezet nyilvántartásában is szerepel, vagy ha a kérelmet küldő cég jogerősen kizárásra került az ellenőrzési rendszerből.) A kérelem elfogadása esetén postázzuk az aláírt szerződést, levelünket a nyilvántartásba vételről annak mellékleteivel és az érvényes díjszabásunk szerint számított ellenőrzési díj első részletéről szóló számlát.

Az átállás (834/2007/EK r. 17. cikk, 889/2008/EK r. 36.-38. cikk szerint) az aláírt szerződés és a kitöltött adatközlő lap beérkezésével veszi kezdetét. Ez azt jelenti, hogy a szerződés aláírásától kezdődően partnerünknek a rá vonatkozó szabályokat be kell tartania! A pontos átállási időket az egyes tevékenységekre vonatkozó részletes tájékoztatóink tartalmazzák.

3. Az ellenőrzési és tanúsítási eljárás

Az ellenőrzések az alábbi területekre terjedhetnek ki:

- ✗ az adatközlő lap és mellékletei, valamint a tevékenységhez kapcsolódó érvényes normatíváknak való megfelelés, szükséges hatósági engedélyek, igazolások stb. áttekintése;
- ✗ a termőterületek, raktárak, feldolgozóegységek és egyéb létesítmények bejárása;
- ✗ a termeléssel kapcsolatos nyilvántartások, a készletnyilvántartás, a pénzügyi nyilvántartások, és az azokhoz kapcsolódó bizonylatok (a könyvelést is beleértve) átvizsgálása, az árumozgás ellenőrzése, anyagmérleg számítása;
- ✗ az alkalmazott agrotechnika, technológia és a felhasznált anyagok értékelése a vonatkozó előírások alapján;
- ✗ a létesítmények, berendezések tisztítására és fertőtlenítésére valamint a kártevők elleni védekezésre használt eljárások, készítmények értékelése;
- ✗ egyéb minőségbiztosítási rendszerek szerinti tanúsítványok, illetve a belső és a hatósági felülvizsgálatok jegyzőkönyveinek áttekintése;
- ✗ az ökológiai eredetre utaló jelölések, tanúsítványok használatának vizsgálata.

A tanúsító szervezet számára tehát bejárást kell biztosítani a vállalkozás valamennyi egységébe, létesítményébe, beleértve a termelés helyét képező földterületeket, állattartó épületeket, raktárakat, feldolgozó üzemet, kereskedelmi egységeket stb., és betekintést kell biztosítani az összes kapcsolódó nyilvántartásba és bizonylatokba, beleértve a vállalkozás pénzügyi és számviteli nyilvántartásait (könyvelés) is. Ha a vállalkozás konvencionális termékekkel is foglalkozik, akkor az ellenőrzés indokolt esetben erre a területre is kiterjedhet. Ennek megfelelően az ellenőr számára a konvencionális tevékenységgel kapcsolatos dokumentumokba és nyilvántartásokba is betekintést kell biztosítani.

Az ellenőrzésekről minden alkalommal jegyzőkönyv készül, amely tartalmazza a vonatkozó előírások betartása érdekében tett intézkedéseket, és az esetlegesen felmerülő eltéréseket, nemmegfeleléseket. Az elkészült ellenőri jegyzőkönyv másodpéldányát az ellenőr a helyszínen a partner rendelkezésére bocsátja, vagy a tanúsítási döntéssel együtt postázzuk számára.

o Éves átfogó ellenőrzés

A 834/2007/EK rendelet (3) bekezdése értelmében évente legalább egy alkalommal minden partnerünknel teljes körű ellenőrzést tartunk. Ennek időpontját munkatársunk előzetesen egyeztetni Önökkel telefonon vagy e-mailben, és az ellenőrzés előtt egy tájékoztató levelet is küldünk, mely segíti az ellenőrzésre történő felkészülést. Az ellenőrzések ütemezése általában a vetés idejéhez, a termékek betakarításának/begyűjtésének/előállításának időpontjához igazodik.

A 34/2013 (V.14) 4 § (4a)-ban foglaltaknak megfelelően az újonnan bejelentkező partnerek esetén a szerződéskötést követően - a tanúsítandó tevékenységtől függően - a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb a szerződéskötést követő 90 napig sort kerítünk az első átfogó ellenőrzés elvégzésére.

A tevékenység összetettségétől, a termékek volumenétől és az egyéb kockázati tényezőktől függően a tanúsító szervezet évente több átfogó ellenőrzést is előírhat. Az éves átfogó ellenőrzésre a tevékenységtől függően a következő dokumentumokat kell előkészíteni:

- ✗ a gazdálkodó vállalkozói vagy őstermelői igazolványa valamint az ellenőrzött tevékenység végzéséhez szükséges hatósági engedélyek, igazolások stb. (pl. működési engedély, FELIR azonosító);
- ✗ a földhasználat jogosultságának igazolása (MVH-nak benyújtott egységes területalapú kérelem, földhasználati lapok), a termelés helyét bemutató (blokk-)térképek, helyszínrajzok, aktuális vetésterv;
- ✗ a termeléshez kapcsolódó létesítmények helyszín-/alaprakzai (pl. raktár, feldolgozó üzem);
- ✗ a termeléssel/ feldolgozással/ kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos nyilvántartások és bizonylatok, készletnyilvántartás (lásd. tájékoztató anyagainkban);
- ✗ a vállalkozás könyvelésének teljes anyaga;
- ✗ a beszerzett/ felhasznált anyagok eredetét, összetételét igazoló dokumentumok (bizonylatok, tanúsítványok, termékleírások, GMO-mentességi nyilatkozatok, stb.);
- ✗ feldolgozó üzemek esetén az előállított termékek összetétele (recepturák és/vagy gyártmánylapok), címketervek, reklámanyagok;
- ✗ a létesítmények, berendezések takarítási (tisztítás, fertőtlenítés) utasításai és naplói, a vállalkozás kártevőirtási terve és jegyzőkönyvei, kártevőirtó engedélye;
- ✗ az üzem egyéb minőségbiztosítási rendszerek szerinti tanúsítványai, illetve a belső és a hatósági felülvizsgálatok jegyzőkönyvei.

Az első ellenőrzés során az ellenőr partnerünkkel közösen átvizsgálja és kiegészíti az adatközlő lapot, megbeszéli és írásban rögzíti a kritikus ellenőrzési pontokat valamint az esetleges hiányosságokat, és válaszol az előírásokkal, illetve az ellenőrzéssel és a tanúsítással kapcsolatos kérdésekre.

○ **Részleges és pótellenőrzések, tanúsító szervezet-váltást követő nyitó ellenőrzés**

Az éves átfogó ellenőrzés(ek)en kívül szükség esetén részleges, illetve nagyobb hiányosságok, vagy a szabályok megsértésének gyanúja esetén pótellenőrzésekre is sor kerülhet, melyek költsége partnerünket terheli. Ezek lehetnek előre bejelentett vagy be nem jelentett látogatások.

Tanúsító szervezet váltás esetén - a 34/2013. VM rendelet 18. § (1) bekezdése értelmében - kötelesek vagyunk a partner bejelentkezését követő 15 napon belül helyszíni vizsgálatot, azaz nyitóellenőrzést végezni. Ennek keretében az előző tanúsító szervezet által végzett utolsó ellenőrzés időpontjáig visszamenőleg vizsgáljuk a vonatkozó előírások betartását. Amennyiben az érintett üzemben az adott évre vonatkozóan éves átfogó ellenőrzés még nem volt, és ennek elvégzése a tevékenység jellegétől és a lehetséges kockázatok mérlegelésétől függően a nyitóellenőrzés keretében megoldható, akkor a nyitóellenőrzés egyben éves átfogó ellenőrzésnek is minősül.

A be nem jelentett látogatások kivételével minden esetben e-mailben, vagy levélben értesítjük partnereinket az ellenőrzés céljáról, az előkészítendő dokumentumokról stb.

○ **Szűrőpróbaszerű ellenőrzések és mintavétel**

A jogszabályok értelmében a lehetséges kockázatokat mérlegelve kötelesek vagyunk szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket, illetve mintavételeket is végezni.

A szűrőpróbaszerű ellenőrzések kockázatorientáltan ütemezett előre be nem jelentett ellenőrzések, melyek szintén lehetnek teljes körűek, vagy részlegesek.

Az ellenőrzések során mintavételre is sor kerülhet. A jogszabályok megsértésének gyanúja esetén illetve tiltott szerhasználat esetén a mintavétel kötelező. A mintákat a HÖG akkreditált laboratóriumban vizsgálattja meg. Amennyiben partnerünknek valamely laboratóriummal szemben kifogása van (pl. korábban vitás ügyük volt, perben, haragban állnak), úgy azt köteles írásban (lehetőleg a bejelentkezéskor kitöltött adatközlő lapon) a HÖG számára bejelenteni, mivel ez

esetben másik labort választunk az érintett minták bevizsgálására. Ezt a bejelentést mindenképp a mintavételt megelőzően kell megtenni, mert a mintavétel után felmerülő kifogásokat már nem tudjuk elfogadni.

A szűrőpróbaszerű ellenőrzések díja abban esetben kerül felszámításra, ha a vizsgálatot a szabályok megsértésének gyanúja teszi szükségessé vagy hatósági előírásra vagy a korábbi tanúsítási döntésekben foglalt intézkedések következtében történt.

A mintavétel és a laboratóriumi vizsgálatok költsége akkor kerül kiszámlázásra, ha az eredmények alapján nemmegfelelőségre derül fény, valamint ha a vizsgálat a partner kérésére történt.

o **Eltérések és nemmegfelelőségek esetén alkalmazott intézkedések**

Az ellenőr a helyszínen értékeli a partner tevékenységét, és az észlelt eltérések és nemmegfelelőségek függvényében az alábbi szankciókra és intézkedésekre tehet javaslatot, amelyeket azonban a tanúsító felülbírálnak és módosíthat:

Kód	Szankció	Intézkedés
01	Figyelmeztetés	Megadott határidővel hiánypótlás, javító intézkedések előírása.
02	Javító intézkedés/ Hiánypótlás / Engedélyeztetési vagy bejelentési kötelezettség előírása	A tanúsítás (fenntartásának) feltétele, hogy a partner megteszi az előírt javító intézkedéseket és hiánypótlásokat a meghatározott időpontig, illetve engedélyeztetési vagy bejelentési kötelezettségének időben eleget tesz.
03	Pótelőrzés és/vagy mintavétel a partner költségére	A tanúsítás (fenntartásának) feltétele a nemmegfelelőség meghatározott időpontig történő megszüntetése, melyet helyszíni vizsgálat és/vagy mintavétellel ellenőrzünk.
04a	Egy termék, vagy tétel tanúsítása visszavonásra kerül, az illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi, illetve a növény- és talajvédelmi igazgatóságnál jelentjük a nemmegfelelőséget, indokolt esetben 03 szankció kiszabása.	Kormányhivatali határozat alapján az érintett termék vagy tétel vonatkozásában az ökológiai termelésre utaló kifejezés használatával történő forgalom korlátozása vagy megtiltása.
04b	Az ellenőrzött tevékenység egy része vagy egésze esetében a tanúsítás visszavonásra kerül, az illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi, illetve a növény- és talajvédelmi igazgatóságnál jelentjük a nemmegfelelőséget, indokolt esetben 03 szankció kiszabása.	Kormányhivatali határozat alapján az ellenőrzött tevékenység egy része vagy egésze átállási idejének újraindulása.
05	Az ellenőrzött gazdasági szereplő tanúsítása visszavonásra kerül, az illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi, illetve a növény- és talajvédelmi igazgatóságnál jelenti a nemmegfelelőséget.	Kormányhivatali határozat alapján a gazdasági szereplő kizárása az ökológiai gazdálkodás ellenőrzési rendszerből legfeljebb 3 évre. Jogerős kizárás esetén szerződésbontás.

Eltérésnek minősülnek a kisebb súlyú szankciók (01-03), melyek esetében a termékek státusza a hiánypótlások vagy javító intézkedések teljesítése esetén nem sérül. Nemmegfelelőségnek minősülnek azok a szankciók (04a-05), melyek az illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi illetve növény- és talajvédelmi igazgatóság 34/2013. VM 25. §-ban foglalt intézkedését vonják maguk után.

o A tanúsítási eljárás

A helyszíni ellenőrzés során készült jegyzőkönyvet és annak mellékleteit az ellenőr eljuttatja a HÖG irodájába, ahol a tanúsítással megbízott munkatárs átvizsgálja a beküldött anyagot, jóváhagyja vagy módosítja az ellenőr által javasolt intézkedéseket és megállapítja a termékek státuszát. Amennyiben az ellenőrzésen kiszabott szankciók módosításra kerülnek, a módosított ellenőrzési jegyzőkönyvet megküldjük ügyfeleink részére.

Az ellenőrzési jegyzőkönyv tartalmazza a tapasztalt eltéréseket és nemmegfelelőségeket, a kiszabott intézkedéseket és azok határidejét. A tanúsítás folytonossága érdekében az előírt javító intézkedéseket és hiánypótlásokat a megadott határidőig meg kell tenni.

A szabályoknak való megfelelés esetén kiállítjuk a tanúsítványt (Minősítő Tanúsítvány), amely a gazdaság/vállalkozás ellenőrzött tevékenységét minősíti, és megfelelés esetén az 1. pontban foglalt normatíváknak való megfelelését igazolja. A tanúsítvány kiállításának további feltétele a partner határidőn túli tartozásainak rendezése. A tanúsítvány tartalmazza a tanúsított termékek esetében használható jelölést (ökológiai, átállási, konvencionális stb.). E dokumentum eredeti példányát mindenképpen őrizték meg, másolatát pedig bocsássák vevőik rendelkezésére. A tanúsítványok letölthetők a www.easy-cert.com honlapról.

Egy gazdaság/vállalkozás csak azokat a termékeket jogosult az ökológiai eredetre utaló jelöléssel ellátni és forgalmazni, amelyek szerepelnek a tanúsító szervezet által a számára kiállított érvényes tanúsítványon, azaz amelyeket a vonatkozó jogszabályok szerint és egy elismert tanúsító szervezet ellenőrzése mellett állítottak elő, dolgoztak fel, importáltak vagy forgalmaztak!

Szerződéses partnereink az ökológiai státusszal tanúsított termékeiken, illetve azok reklámanyagaiban a logókat szabadon feltüntethetik, a címketerveket és reklámanyagokat azonban minden esetben előzetesen egyeztetni kell velünk!

A Minősítő Tanúsítvány növénytermesztés, vadon termő növények gyűjtése és méhészet esetében visszavonásig, de kizárólag a tanúsítványon megadott évben betakarított/gyűjtött/pergetett termékekre.

Gombatermesztők és állattartók esetében a tanúsítvány visszavonásig vagy a rajta feltüntetett időpontig (legkésőbb a következő év végéig) érvényes.

Feldolgozók, takarmány-előállítók, kereskedők és importőrök esetében a tanúsítvány szintén visszavonásig vagy a rajta feltüntetett időpontig (legkésőbb a következő év végéig) érvényes, azonban esetükben ez az időpont a következő évi átfogó ellenőrzéstől számított 30. napra módosul, melyet a helyszínen az ellenőr vezet rá a dokumentumra. A tanúsítás folytonossága érdekében fontos tehát, hogy partnereink az ellenőrzési jegyzőkönyvben, illetve a tanúsítási döntésben előírt esetleges hiánypótlásokat és javító intézkedéseket a megadott határidőig megtegyék!

A hiánypótlások, javítóintézkedések megtételére kiszabott határidő lejártáról emlékeztetőt küldünk, melyben a tanúsítási döntést ismételt kiküldjük. Amennyiben háromszori figyelmeztetés után sem tesznek eleget a tanúsítási döntésben kiszabott hiánypótlásnak, javítóintézkedésnek azok súlyosságától függően újabb tanúsítási döntésben pótelőellenőrzést szabhatunk ki!

Az EU-n kívülre történő szállítások során szinte minden esetben szükség van az árukísérő tanúsítvány kiállítására, és a tanúsítványnak a vámkezelés helyén ott kell lennie!

Az árukísérő tanúsítványok kiadásának feltétele, hogy a partner rendelkezzen érvényes Minősítő Tanúsítvánnyal.

Az árukísérő tanúsítványokról készült másolatokon minden esetben fel kell tüntetni a „Másolat” vagy a „Copy” jelölést!

4. A legfontosabb általános követelmények

o **Változások bejelentése (889/2008/EK r. 63. és 64. cikk)**

Kérjük, hogy a cég alapadataiban illetve az ellenőrzött tevékenységben vagy annak körülményeiben történt minden lényegi változást egy héten belül legyenek szívesek a HÖG részére írásban bejelenteni. A fontosabb pontok a következők:

- ✗ a vállalkozás alapadatainak, az ökológiai termékek felelősének megváltozása;
- ✗ új tevékenység, új területek vagy állatállomány bejelentése/ kivonása;
- ✗ a termelés során használt létesítmények változása (új raktárak, termelő üzemek stb.);
- ✗ a technológiák, takarmány-összetétel, recepturák/gyártmánylapok címkék megváltozása;
- ✗ a tanúsítandó termékek körének változása (pl. új termék bevezetése).

A HÖG a változás függvényében dönt, hogy a változás érinti-e a korábban meghozott tanúsítási döntést, illetve, hogy a tanúsítás fenntartásához vagy módosításához új ellenőrzést kell-e végezni, vagy elegendő a szükséges dokumentáció megküldése. A változások bejelentésének elmulasztása a tanúsítvány visszavonását is eredményezheti!

o **Nyilvántartások, feljegyzések (889/2008/EK r. 66.cikk,)**

A nyomonkövethetőség és az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében az ökológiai gazdálkodást folytató vállalkozásoknak pontos és naprakész nyilvántartásokat és feljegyzéseket kell vezetniük többek között az anyagmozgásokról és a különböző termelési műveletek elvégzéséről. A nyilvántartások vezetése sok gazdálkodó számára felesleges „bürokráciának” tűnhet, az európai élelmiszertermelésben azonban alapvető követelmény a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek előállításának nyomonkövethetősége. Ezen kívül egy jól felépített feljegyzési rendszer hasznos segítője lehet minden vállalkozásnak, hiszen sokszor fontos következtetések vonhatók le belőlük az elvégzett munka hatékonyságáról, eredményeiről, és segítséget nyújthatnak a termelési folyamatok korszerűsítésére.

Az ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódó feljegyzéseknek, nyilvántartásoknak és a vállalkozás egyéb pénzügyi nyilvántartásainak (könyvelés) egységes rendszert kell alkotniuk. Ezek alapján a bejövő termelési anyagok és a kimenő termékek mennyisége közötti viszonyoknak átláthatónak kell lenniük (anyagmérleg). A feljegyzések adatait megfelelő bizonylatokkal (számlák, szállítójegyek, nagyobb vállalkozások esetén belső bizonylatok) alá kell támasztani, a könyvelésbe betekintést kell biztosítani. Az ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódó feljegyzéseket, nyilvántartásokat és bizonylatokat - amennyiben egyéb jogszabályok másként nem rendelkeznek - 5 évig meg kell őrizni, és azokat szigorú számadású bizonylatként kell kezelni!

A konkrét nyilvántartási és feljegyzési kötelezettségeket az egyes tevékenységekhez (növénytermesztés, állattartás, feldolgozás, stb.) kapcsolódó részletes tájékoztatónk tartalmazza.

o **Elkülönítés, szennyeződés megakadályozása (minden tevékenységnél)**

Az ökológiai termékekkel kapcsolatos valamennyi tevékenység (áruátvétel, termelés, feldolgozás, raktározás, forgalmazás, szállítás) során gondoskodni kell a fizikai elkülönítésről, hogy a termékek

konvencionális termékekkel ne keveredhessenek, illetve idegen vagy tiltott anyagokkal (pl. raktár-fertőtlenítő szerek, por) ne szennyeződhetnek. Ennek megfelelően a biotermékekkel kapcsolatba kerülő létesítmények, berendezések és raktárak tisztítására és fertőtlenítésére, valamint a kártevők elleni védekezésre is csak a 889/2008/EK rendelet által engedélyezett készítmények használhatók (lásd. Tisztítás, fertőtlenítés, kártevők elleni védekezés biotermékekkel foglalkozó egységekben c. tájékoztatónk, K0425HU).

Különös figyelmet kell fordítani a genetikailag módosított szervezetekre és azok származékaira, hiszen ezek bármilyen felhasználása alapvetően ellenkezik az ökológiai gazdálkodás filozófiájával, viszont elterjedésük egyre nagyobb veszélyt jelent a GMO-mentesen gazdálkodók számára!

A megfelelő elkülönítés és a szennyeződések elkerülésének lehetséges módjait az egyes tevékenységek tájékoztatóiban részletesen tárgyaljuk.

o **Alvállalkozók alkalmazása (889/2008/EK r. 86. cikk)**

Amennyiben az ökológiai eredetű termékekkel kapcsolatos tevékenységük során alvállalkozókat alkalmaznak, azt feltétlenül előre jelezzék felénk, mivel ez esetben az alvállalkozót is ellenőrzési kötelezettség terheli.

Ilyenkor be kell küldeni címünkre a vállalkozás kitöltött adatközlő lapját, valamint a megkötött alvállalkozói szerződést, melyben az alvállalkozó kötelezi magát, hogy betartja a fenti rendeletek vonatkozó előírásait, és – amennyiben még nem jelentkeztek be az ellenőrzési rendszerbe – biztosítja a Hungária Öko Garancia Kft. számára az ellenőrzés lehetőségét. Az alvállalkozókról ezen kívül listát kell vezetni, melyet folyamatosan aktualizálni kell.

o **A követelményeknek nem megfelelő termékek (889/2008/EK r. 91. cikk)**

Abban az esetben, ha termelő tudja, vagy gyanítja, hogy a hozzá beszállított, vagy az általa előállított/feldolgozott/forgalmazott termékek nem felelnek meg az ökológiai termelés szabályainak, akkor azt be kell jelentenie a tanúsító szervezetnek, és az érintett tételeket el kell különíteni, és addig nem lehet ökológiai jelöléssel értékesíteni, amíg a gyanú egyértelműen el nem oszlik. Ez a szabály vonatkozik azokra az esetekre is, amikor a termelő tiltott anyagokat, vagy eljárásokat alkalmaz. A nemmegfelelőség észlelésekor partnerünknek azonnal meg kell tennie a szükséges bejelentéseket, és az érintett termékekről időben el kell távolítaniuk az ökológiai jelölést.

o **A tanúsított termékekkel kapcsolatos panaszok kezelése (MSZ EN ISO/IEC 17065:2013)**

Partnereinknek feljegyzést kell vezetniük a vevőktől érkező panaszok és reklamációk kezeléséről, még akkor is, ha a panasz nem a vállalkozás saját, hanem más beszállítótól származó terméket érint. Ilyenkor az érintett beszállítót mindenképpen tájékoztatni kell a vele kapcsolatos bejelentésről, melyet szintén dokumentálni kell. A feljegyzésnek tartalmaznia kell a panasztevő megnevezését, a bejelentés dátumát, a probléma, és a megoldására tett intézkedések leírását, valamint azok időpontját. A panasz orvosolásáról – amennyiben neve és címe ismert – a panasztevőt is tájékoztatni kell. A termék ökológiai státuszát érintő bejelentésekről a tanúsító szervezetet azonnal értesíteni kell. Ezt követően a panasz megalapozottságát megvizsgáljuk, és a tanúsítási döntést ennek megfelelően felülbíráljuk. A vizsgálat eredményéről az érintetteket írásban értesítjük.

5. Nyilvános partneradatok

A 834/2007/EK rendelet 28. cikk (5) bekezdésében és az MSZ EN ISO/IEC 17065:2013 szabvány előírásai értelmében nyilvános adatbázis formájában minden érdeklődő számára hozzáférhetővé tesszük partnereink nevét, címét és a tanúsított termékek körét. A 34/2013. VM rendelet 12. § (2) bekezdése és a 889/2008/EK bizottsági rendelet 92a. cikke értelmében partnereink érvényes

tanúsítványai a honlapunkról elérhető Easy-Cert (<http://www.easy-cert.com>) internetes adatbázisból is lekérdezhetőek. Az adatbázis legfontosabb előnye az Önök számára, hogy általa a keresleti és a kínálati oldal könnyebben egymásra találhat, és a kiállított tanúsítványok valóságosak illetve érvényességük könnyen ellenőrizhető.

6. Reklamáció, a HÖG eljárásrendjével és munkatársaival kapcsolatos panaszok

A tanúsítási döntésekkel szemben 15 napon belül írásbeli reklamációt nyújthat be a Hungária Öko Garancia Kft. címére, melynek azonban a 34/2013.VM rendelet 15. §-ban foglalt intézkedések végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

A reklamáció elbírálása során megvizsgáljuk az ellenőrzés és a tanúsítás körülményeit, amennyiben szükséges, kiegészítő vizsgálatot (pl. ellenőrzést) hajtunk végre. Ha a reklamáció megalapozott, új tanúsítási döntést hozunk, és arról partnerünket írásban értesítjük.

Ezen felül - a 34/2013. VM rendelet 16. §-a értelmében - partnerünk a lakóhelye, székhelye, illetve telephelye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságánál illetve a növény- és talajvédelmi igazgatóságánál kérelmezheti a tanúsító szervezet ellenőrzési és tanúsítási feladatainak ellátásával kapcsolatos eljárások kivizsgálását.

A HÖG szolgáltatásai minőségével, munkatársaival, eljárásrendjével, illetve az általa tanúsított termékekkel kapcsolatos panaszokat az ügyvezetőnél lehet megtenni írásban vagy szóban. A panasz kivizsgálását 30 napon belül elvégezzük, megalapozott panasz esetén megtörténnek a panasz jellegétől függően a szükséges javító intézkedések:

- a panasszal érintett termék tanúsításának felülvizsgálata;
- a szolgáltatás minőségének kijavítása;
- az illetékes munkatárs felelősségre vonása.

A HÖG eljárásrendjével, döntéseivel kapcsolatos panaszok kezelése a fentiek szerint történik.

Amennyiben partnereink a fentiekben túlmenően, a HÖG függetlenségével, pártatlanságával, a partnerrel szembeni objektivitásával kapcsolatos panaszt kívánnak bejelenteni, azt az alábbi szervezeteknél tehetik meg:

- ✘ a HÖG Igazgató Testületénél a HÖG székhelyén;
- ✘ a Nemzeti Akkreditáló Hatóságnál (1119 Budapest, Tétényi út 82);
- ✘ a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.).

7. Az ellenőrzési rendszer működésével kapcsolatos tudnivalók (34/2013. VM r.)

A tanúsító szervezetek elismerését és az ellenőrzési rendszer felügyeletét a NÉBIH (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, korábban MgSzH) látja el.

Az ökológiai termelést folytató partnerek egyszerre csak egy tanúsító szervezetnél lehetnek nyilvántartásban.

Az új partnerek bejelentkezését illetve a meglévő partnerek tevékenységi körének változását 15 napon belül jelentenünk kell a NÉBIH felé (a bejelentés tehát a tanúsító szervezet feladata, nem a partnereké).

A NÉBIH valamint az illetékes megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi, illetve növény- és talajvédelmi igazgatósága ellenőrzi partnereinknél az ökológiai jelölés használatának jogszerűségét, és a 4.4 pontban részletezett intézkedéseken kívül a vonatkozó előírások megsértése esetén figyelmeztetésben is részesítheti az érintett partnert, illetve bírságot is kiszabhat.

Azon gazdasági szereplő, aki ellen "az ökológiai gazdálkodás ellenőrzési rendszeréből történő kizárás" szankció van érvényben (illetve annak jogutódja), a kizárási időtartam lejártáig (3 évig)

ökológiai termékekkel kapcsolatos tevékenységet nem folytathat, azaz nem jelentkezhet vissza egyik tanúsító szervezethez sem.

Amennyiben partnerünk esetleg fel kíván hagyni az ökológiai termékekkel kapcsolatos tevékenységgel, akkor az erre irányuló szándékát a tevékenység várható befejezése előtt legalább 30 munkanappal előre írásban jeleznie kell felénk. Ennek kézhezvételét követően 15 napon belül tájékoztatnunk kell a NÉBIH-et az ellenőrzési jogviszony megszűnésének időpontjáról. Amennyiben ezt nem áll módjában előre jelezni, kérjük, hogy a bio-tevékenység tényleges megszűnésekor, vagy hosszabb időre történő felfüggesztésekor mindenképp tájékoztassanak minket írásban, hogy indokolt esetben felmondhassuk a szerződést, mivel ellenkező esetben a jogszabályok értelmében továbbra is éves ellenőrzési kötelezettség terheli partnereinket. A tevékenység újra indításakor az ellenőrzési szerződés természetesen bármikor újraköthető.

Az év során bármikor van lehetőség tanúsító szervezetet váltani. Ellenőrzési szerződéseink eddig sem korlátozták partnereink felmondási jogát, a jelenlegi szabályozási rendszernek köszönhetően azonban az ellenőrzési rendszerben résztvevő valamennyi szereplő számára nyitott ez a lehetőség. Reméljük, a verseny kiegyensúlyozása valóban a szolgáltatások színvonalának növekedését, a díjak racionalizálását és ezáltal a partnerek nagyobb megelégedését hozza magával, melyért saját hatáskörünkben ezután is mindent megteszünk! A tanúsító szervezet váltás feltételeit a 34/2013. VM rendelet 17-19. § szabályozza.